

АГРО СТИЛЬ

ЛІТО 2019

**ПОСУХОСТІЙКІСТЬ ОВОЧІВ:
СПЕКА – НЕ ВИРОК**

стр. 6-7

**КАВУН –
НЮАНСИ ВИРОЩУВАННЯ**

стр. 8-9

**ПОЛИВ КВІТІВ
ПІД ЧАС ВІДПУСТКИ**

стр. 10-11

**ПАВРОВИШНЯ:
КОРИСНА КРАСА
У ВАШОМУ САДУ**

14-15 стр.

GumiGold®

концентроване сухе гуматне добриво

**КОНЦЕНТРОВАНЕ ДОБРИВО -
КОНЦЕНТРОВАНЕ ЗРОСТАННЯ!**

**ДЛЯ УСІХ
ОВОЧЕВИХ, ПЛОДОВИХ,
ЯГІДНИХ КУЛЬТУР ТА КВІТІВ**

ЯКІСТЬ ПЛОДІВ: ЯК ЗАБЕЗПЕЧУЄТЬСЯ РОЗМІР, СТИГЛІСТЬ, СМАК ТА ЛЕЖКІСТЬ

Залежно від стадії, розвиток рослин потребує різної кількості та співвідношення елементів живлення.

В середині літа досягає більшість ягід, овочів та плодів. Цей період збігається зі спекою та посухою, коли в ґрунті бракує вологи, і, як наслідок, розчинених, доступних для рослин елементів живлення. Древа й кущі дістають вологу з глибших шарів, які є бідними на макро- та мікроелементи. Тому, не дивлячись на достатньо високу забезпеченість калієм більшості ґрунтів України, рослини його отримують недостатньо для повноцінного наливу урожаю. Не розчинені елементи живлення у ґрунті не можуть бути поглинені кореневою системою.

Фосфор та калій є основними елементами живлення. Вони впливають на налив і досягання плодів. За нестачі цих елементів плоди набувають меншого розміру, ніж рослини могли б сформува-ти за умов достатнього живлення. Причина цього – затримка обмінних процесів в клітинах рослин, формування меншого обсягу пластичних речовин та їх сповільнений рух від листя до плодів. За умов нестачі калію також порушується процес досягання. Можлива нерівномірність процесу, наявність плям на овочах, плодах, ягодах.

Кореневе фосфорно-калійне підживлення цими елементами є найпростішим виходом із ситуації. Але за умов тривалої спеки при нерегулярних поливах більша частина корневих волосків відмирає у пересушеному верхньому шарі ґрунту. Живе коріння не встигає поглинути достатню кількість елементів живлення до моменту висихання ґрунту, тому велика частина внесених добрив залишається непоглинутою.

Позакореневе живлення може виправити цю ситуацію. Листя поглинає поживний розчин з добривами, починає використання елементів живлення прямо в листках. Важливою є форма добрив, якими обробляється рослина. Листова поверхня пропускає не всі розчинені речовини. Найвищу ефективність мають хелатизовані елементи живлення – сполучення елемента живлення зі спеціальним хелатоутворювачем, який сприяє легшому прониканню молекули крізь клітинну стінку. В середині рослини хелат розчиняється, а елемент живлення використовується нею. **Хелатин® Калій** і **Хелатин® Калій+Фосфор** є ефективними при обробці овочевих, плодкових, ягідних культур влітку з метою покращення наливу плодів та їх досягання.

Варто звернути увагу на те, що за умов припинення обробок добривом серії **Хелатин®** (зазвичай проводять 2-3 обробки від моменту зав'язі до початку досягання) за 7 днів до збору калій й фосфор перероблюються рослинами на пластичні речовини та не мають жодного впливу на екологічність зібраного урожаю. Водночас плоди мають більший розмір, правильну форму, рівномірну стиглість і вищу цукристість, кількість вітамінів й органічних кислот.

Крім розміру та стиглості плодів, важливими є стійкість плодів до розтріскування, лежкість та транспортабельність урожаю. Все це залежить від властивостей стінок клітин, які формують плід. Недостатнє споживання кальцію призводить до їх стоншення та меншої механічної стійкості. Через це плоди можуть розтріскуватись як на рослині, так і після збирання. Позакоренева обробка **Хелатин® Кальцій** надає одразу в листя доступну форму кальцію, який використовується рослиною, крім іншого, для зміцнення стінок клітин всієї рослини в цілому й плодів зокрема. Це добриво широко використовують фермерські господарства для забезпечення товарної лежкості черешень, вишень, яблук, персиків, інших плодів та ягід.

Грамотна обробка добривами необхідна рослинам для реалізації їх потенціалу й формування повноцінного врожаю. Головним правилом їх внесення є застосування в потрібні періоди та в необхідних обсягах і співвідношеннях.

ЯКІ КВІТИ МОЖНА ВІНОСИТИ НА ВУЛИЦЮ?

Для більшості квіткарів не є секретом, що в літню пору значна частина рослин краще почувається на вулиці, ніж у кімнаті – там умови більш схожі на ті, до яких культура звикла в природі. Проте, зараз на наших підвіконнях ростуть квіти з найрізноманітніших кліматичних зон, тому інколи бажання забезпечити насадженням найкращі умови призводить до протилежного результату.

ЯКИМ КВІТАМ МОЖНА НА ВУЛИЦЮ?

Безумовно, більшість рослин буде лише рада тому, що ви перемістите їх улітку на свіже повітря. Однак, існує певна градація. Для деяких видів вулиця – це оптимальне рішення з добре помітними наслідками, тоді як інші квіти не продемонструють жодного покращення, хоча гірше їм теж не буде.

Деяким рослинам свіже повітря буквально необхідне.

Значна частина орхідей, а також фінік, араукарія, гібіскус, кімнатні троянди, гортензія – це види, які будуть щиро вдячні вам за можливість подихати вуличним повітрям. Середземноморські гості також люблять бувати влітку на вулиці – для мирта, будь-яких цитрусових і пальмових це майже обов'язкова умова здорового росту. За компанію можна винести й примулу, цимбідіум та деякі інші стійкі до перепадів температури види.

Вони не продемонструють якогось покращеного стану, але таке переміщення їм точно не зашкодить.

Існує думка, що сукуленти люблять спеку та добре ставляться до ідеї винести їх на вулицю. Насправді ж їм байдуже – усі ці алое, заміокулькаси, аралії та кактуси не будуть проти такого рішення, однак, і в умовах приміщення вони чудово ростимуть.

ЯКИМ КУЛЬТУРАМ СВІЖЕ ПОВІТРЯ ПРОТИПОКАЗАНЕ?

Шкоду домашній культурі заподіює не стільки свіже повітря, скільки різкі перепади температури. В Україні навіть улітку трапляються доволі прохолодні ночі. Якщо одні види без проблем витримують ранкові +15°C, то для інших така прохолода стане страшним шоком. Від нього рослини вже не зможуть оговтатися. Якщо ваші квіти прибули з далеких країв, де ніколи не буває прохолоди, ризикувати з переміщенням на вулицю не слід.

Поговорімо предметно: в зону ризику потрапляють декоративні бегонії, певні види фіалок, листові кактуси, деякі інші рослини. Монстери, філодендрони, алоказії та антуриуми бояться не тільки прохолоди, але й дощу, і хоча вони не настільки ніжні, як попередні приклади, все ж ризикувати їхнім життям не варто.

ДОГЛЯД ЗА КІМНАТНИМИ РОСЛИНАМИ НА ВУЛИЦІ

Слід розуміти, що специфіка догляду безпосередньо залежить від умов, у яких перебуває та чи інша рослина. Вирощуючи квітку з далеких країв у кімнаті, ви намагаєтеся скоригувати умови таким чином, щоб вони максимально нагадували природу батьківщини рослини. Водночас на вулиці температура та вологість дещо відрізняться від кімнатних, а отже, і корекція не може лишатися такою, наче квіти досі лишаються в чотирьох стінах.

Враховуйте особливості вуличного розташування: надворі сильний вітер може повалити високу або об'ємну рослину, тому її варто прикопати разом із горщиком або без нього. Що стосується ліан, то їх краще розміщувати так, аби восени не виникло потреби розплутувати рослину для повернення в теплий будинок.

Виносячи квітку на свіже повітря, ви так чи інакше посилюєте імовірність зараження рослини шкідниками чи хворобами. При всіх перевагах вуличного утримання для зелені, комахи тепер матимуть значно спрощений доступ до неї і, напевно, цим скористаються. Господар повинен приділяти особливу увагу регулярним оглядам свого садка, постійно перевіряючи, чи не прибули вороги, адже швидке реагування допоможе ефективніше боротися з вторгненням.

Одним із найлютіших ворогів кімнатних рослин на вулиці є тля. Зрозуміти, що зараження вже відбулося, ви зможете за очевидними ознаками – листя стає липким та скрученим, а молоді пагони

сохнуть, як здається, без причини. Пошкоджені частини квітки врятувати вже не вдасться – вони підлягають повному видаленню.

Павутинний кліщ є ще однією типовою проблемою для рослин на вулиці, однак, боротися з ним дуже легко. Він вкрай не любить вологу, тому просто добряче скупайте заражену квітку. Пам'ятайте, що цього не можна робити в спекотний день під сонячними променями, щоб не допустити опіків листя. Крім того, не використовуйте з цією метою холодну воду.

Пошкоджене листя свідчить про те, що до ваших улюблених упритул підібралися слимаки. Захистити рослину від небажаних домагань нескладно – слимаки не вмюють та не бажають долати водні перешкоди. Достатньо поставити горщик у неглибоку тарілку з водою – і ворог не зможе дістатися до омріяної їжі.

ЯК ПОЛИВАТИ КВІТИ НА ВУЛИЦІ?

Деякі рослини не тільки не бояться прямих сонячних променів, але й люблять їх, але величезною помилкою буде поливати квітку посеред сонячного дня – крапельки вологи перетворяться на збільшувальні лінзи та спричинять опіки листя. Зелень, що переміщена на вулицю, поливається виключно увечері або рано вранці, коли сонце ще не здатне обпікати.

Реагуйте на зміни температури. Якщо сильна спека триває кілька днів поспіль, необхідно поливати свій садок частіше або інтенсивніше, але не надміру, щоб не допустити перезволоження. Велике листя примушує рослину випаровувати вологу швидше, тому види з розгалуженим листяним покривом слід особливо ретельно поливати в посуху.

Врахуйте, що більшість рослин не любить перепадів температури та різкої прохолоди, тому поливати квіти холодною водою неприпустимо! Дайте рідині трохи відстоятися перед поливом, щоб вона набула тієї ж температури, яку в даний момент має повітря.

ЯК ПІДГОДОВУВАТИ КВІТИ, ЩО ЖИВУТЬ ВЛІТКУ НА ВУЛИЦІ?

Переміщення кімнатної рослини у вуличні умови, як правило, ніяк не впливає на режим використання добрив – їх вносять в тих же кількостях та дозуваннях, які були б актуальними в приміщенні. Однак, будь-які узагальнення в цьому випадку недоречні, оскільки ті ж сукуленти фактично не вимагають будь-яких підкормок, тоді як для інших рослин вони необхідні. Водночас

на свіжому повітрі, де майже завжди освітлення краще, ніж у приміщенні, значна частина зелені загалом почувається краще.

Щоб гарантувати здоров'я рослини, можна використовувати органо-мінеральне добриво **Rost**® для догляду за кімнатними рослинами. Спеціально розроблений склад враховує особливості потреб вирощування кімнатних рослин, які часто страждають через нестачу елементів живлення внаслідок неоптимально підбраного складу ґрунту та його швидкого виснаження в контейнері. Системне використання добрива стимулює розвиток кореневої системи, збільшує масу надземної частини рослини, забезпечує рясне та довготривале цвітіння, поліпшує декоративні властивості, сприяє загальному росту й розвитку кімнатних рослин.

ЯК ЗАПОБІГТИ НАДМІРНОМУ ЗВОЛОЖЕННЮ КВІТІВ?

В приміщенні багато квітів вирощують не лише в горщику, а й у кашпо. Зовнішня посудина може зберігати певні запаси води, що лишаються після поливу, зволожуючи атмосферу довкола рослини. При чітко визначеному та регулярному режимі зволоження, такий аксесуар є вельми корисним. Якщо переміщуєте рослину на вулицю, її слід лишити в будинку – кашпо інтенсивно збиратиме дощову вологу, внаслідок чого може спостерігатися надмірне зволоження.

Піддон, напевно, використовуватиметься, і в обов'язки садівника входить регулярна перевірка його на вміст зайвої води – збираючись там, надмірна волога здатна негативно впливати на стан рослини в горщику. Зверніть увагу, що комахи можуть переховуватися в дренажних отворах посудини, заважаючи повноцінному стіканню води та затримуючи її в ґрунті. Це теж сприяє надмірному зволоженню.

ПОСУХОСТІЙКІСТЬ ОВОЧІВ: СПЕКА – НЕ ВИРОК

Однією із великих проблем на городах та присадибних ділянках влітку є полив. Боротьба із посухою ускладнюється нестачею води або неможливістю поливати город частіше, ніж раз на тиждень. Захист рослин від посухи є складною справою, але допомогти рослинам все ж можливо та навіть необхідно.

БІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОСЛИН

Кількість вологи, яку споживає рослина, залежить від багатьох факторів: виду, сортових особливостей, площі листової поверхні та її властивостей, обсягу врожаю, стадії розвитку і т.д.

Рослини із розвинутою кореневою системою, особливо стрижневою, здатні діставати вологу із глибоких шарів ґрунту. Важливим є стимулювання коренеутворення та, за можливості, уникання частих поливів невеликою кількістю води на перших стадіях розвитку рослини. Полив має проводитись рідше, але більшим обсягом води. Тоді коренева система рослини змушена розвиватися вглиб, дозволяючи влітку отримувати вологу та елементи живлення з глибших шарів ґрунту та менше страждати від висушення поверхневого шару.

Іншою характеристикою рослин, від якої залежить водоспоживання та здатність рослини витримувати літню спеку, є обсяг листової поверхні. Чим більша зелена маса, тим більше води випаровується через її поверхню. Водночас, нестача води в листі компенсується поглинанням вологи з ґрунту. У випадку тривалої відсутності поливу, доцільним є незначне зменшення листової поверхні. Цю операцію слід проводити, керуючись рекомендаціями для кожного виду рослин. Деякі можуть без особливих втрат позбавитись частини листової поверхні (наприклад, томати або огірки). Інші зменшать про-

дуктивність, але легше витримають тривалий період посухи.

Важливими є і властивості поверхні листя: восковий наліт захищає рослину від зайвої втрати води. Тому обробка препаратами, які утворюють на поверхні тонку воскоподібну плівку, допомагає рослинам легше переносити спеку та посуху, втрачаючи менше вологи.

Треба врахувати стан клітинного соку. Чим він густіший, тим менше випаровується крізь клітинні стінки. Обробка фосфорно-калійними добривами або препаратами на основі поліетиленгліколей (ПЕГ) підвищує посухостійкість рослин. В літню спеку ефективним є використання **Плантатор**® 5.15.45. Це мінеральне добриво не лише сприяє концентрації клітинного соку та легшому перенесенню посухи, а і допомагає переносити стресові умови внаслідок наявності в складі амінокислот, фітогормонів та вітамінів. Мікроелементи забезпечують успішне утворення квіток, їх запилення і формування плодів, упереджуючи появу ознак мікроелементного голодування. Воно часто проявляється в середині літа через вичерпання окремих елементів та їх перехід в недоступні форми у сухому ґрунті.

Rival® створений на основі ПЕГ, які підвищують густину клітинного соку, що зменшує випаровування вологи через клітинні стінки й устячка листя. Додатково поліетиленгліколі, гумати та бурштинова кислота, які знаходяться в складі препарату, стимулюють природну здатність рослин пристосовуватись до умов навколишнього середовища.

Ще одним препаратом, що посилює посухостійкість рослин, є **AminoStar**®. Завдяки амінокислотам, він зменшує стрес рослин від несприятливих умов вирощування, дає можливість легше регулювати роботу устячок на поверхні листя, через які відбувається повітряно- та вологообмін. Таким чином рослина менше втрачає вологу, процес в'янення є не таким сильним.

ҐРУНТ

Кількість накопиченої у ґрунті вологи визначає здатність рослини витримувати тривалу спеку та посуху.

Найбільшим ресурсом для рослин є волога, яка накопичена за зимовий період. Особливо важливою вона є в першій половині вегетації. Забезпечення здатності ґрунту накопичувати вологу в зимовий період – це важливий елемент підготовки до літньої спеки. Відсутність поверхневої кірки створює умови для вологопроникності. Досягається такий стан шляхом перекопування ґрунту. Якщо є товстий шар мульчі, ґрунт можна не копати, адже кірка не утворюється. Таким чином, дощова та тала вода проникає в глибші шари, утворюючи запаси ґрунтової вологи.

Весною волога починає випаровуватись із поверхні. Головною задачею стає її збереження. Для цього необхідно розбити усі грудки та заволочити ділянку граблями, утворивши рихлу та рівну поверхню. У випадку із замульчованими ділянками, цю операцію проводити не потрібно.

Варто пам'ятати, що перекопка на штик лопати сприяє утворенню глибшої кореневої системи внаслідок розпушення нижніх шарів.

Найгірше тримають вологу піщані ґрунти, які швидко висихають. Виправити цю ситуацію можна внесенням органіки в ґрунт: перегній, рослинні рештки та ін. Чим більший обсяг органічної речовини знаходиться в ґрунті, тим вищу родючість і вологомісткість він має.

Глинисті ґрунти утримують воду краще, але кореневій системі в них важче розвиватися. Після пересихання волога при поливі або під дощем погано проникає в нижні шари. Тому внесення органіки в цьому випадку також є правильним кроком.

Волога з ґрунту поглинається рослинами та випаровується з поверхні. Зменшити випаровування допомагає мульчування. Мульчують ґрунт плівками або товстим шаром органічних залишків (солома, сіно, голки, торф, перегній, кора, лузга соняшникового насіння і т.д.). Закриття ґрунту від сонячних променів запобігає випаровуванню води, створює умови для діяльності мікроорганізмів, комах та черв'яків. Така діяльність сприяє утворенню структури ґрунту, в якій в нічний час накопичується незначний обсяг вологи внаслідок конденсації теплого повітря на охололому ґрунті. Мульча також упереджує проростання бур'янів. Вони конкурують за вологу з основною культурою. Не менш важливим є й те, що органічні рештки світлого кольору відбивають більше сонячних променів, які зменшують нагрівання ґрунту.

Плівка, як матеріал мульчування, має перевагу в тому, що зберігає майже всю вологу. Але під нею ґрунт часто має занадто високу температуру, яка не сприяє розвитку кореневої системи рослин.

ПОЛИВ ТА ПРИТІНЕННЯ

Крім мінімізації втрати вологи з рослин та ґрунту важливим є полив. Літній полив має проводитись теплою водою. Низька температура завдає стресу рослинам, призводить до відмирання корневих волосків, що погіршує вологопоглинання та живлення рослин. Поливи мають проводитись вранці або ввечері. Однак, є плюси та мінуси в кожному з варіантів. Полив увечері має перевагу в тому, що волога не починає одразу випаровуватись, а зберігається в ґрунті та має час проникнути на більшу глибину.

Якщо є помірні ознаки в'янення (втрати тургору), полив рослин вдень або ввечері може призвести до розтріскування плодів, ягід та ін. В клітини рослин, які виснажені спекою та відчувають нестачу вологи, спрямовується вода, яка розриває клітинні стінки завдяки раптовому надходженню у великій кількості. При вранішньому поливі такий ефект відсутній, бо за нічний час рослина частково або повністю відновлює тургор.

Найкращим способом поливу є крапельне зрошування. Воно є найбільш ефективним, має найменші втрати вологи. Використання рівчаків для поливу має такі мінуси, як: використання великої кількості води, випаровування значної кількості рідини через велику поверхню змоченого ґрунту. Такий спосіб сприяє промивному типу вологопостачання, коли поживні речовини можуть вимиватися в глибші шари ґрунту.

Не варто нехтувати притіненням насаджень агроволоконом або спеціальними притіняючими сітками в спеку. Їх ефект полягає у розсіюванні сонячних променів.

Отже, адаптування рослин до посушливих умов вимагає комплексу дій, які дозволять отримувати урожай за умов нерегулярного поливу. Навіть літня відпустка є цілком здійсненою, якщо потурбуватися про посухостійкість рослин завчасно.

КАВУН: НЮАНСИ ВИРОЩУВАННЯ

Походження соковитої ягоди зумовлює особливості росту рослини.

Батьківщина кавуна – Ефіопське нагір'я.

Посушливий спекотний клімат із мінімальною вологою у ґрунті та незначною – у повітрі є ідеальними умовами для отримання гарного врожаю цієї жаростійкої культури.

ДОГЛЯД

Посів кавуна здійснюють у відкритий ґрунт, коли встановилась температура $+16...+18$ °С. Зазвичай, це початок-кінець травня. Якщо рослина проростає за нижчої температури, існує велика небезпека зараження бактеріальними захворюваннями.

Кавуни люблять родючі ґрунти із нейтральною кислотною реакцією. Найкраще вони ростуть на чорноземах, але придатними є й піщані ґрунти. Єдиним виключенням при вирощуванні є важкі ґрунти з близьким до поверхні заляганням ґрунтових вод. Кавуни позитивно реагують на внесення добрив, особливо легкодоступних форм фосфору. Важливим елементом підготовки ґрунту під кавун є глибока перекопка. Вона сприяє легшому проникненню кореневої системи на більшу глибину, з якої рослина добуває вологу.

Кавун має дві особливості будови, які дають йому можливість формувати соковиту ягоду в посушливих умовах. Перша: коренева система має велику поглинальну силу та здатна витягувати вологу з ґрунту, яку не здатні витягнути інші рослини. Тобто межа посухи, яку витримує кавун, є значно нижчою за цю межу в інших видів культурних рослин. Другою особливістю кавуна є його листки. Вони опушені і тому здатні поглинати вологу з повітря, втримуючи її своїми волосками.

Вимоги до освітлення є високими. Кавун любить відкриті та добре освітлені ділянки, які добре обвіваються вітрами. В затінку розмір плодів та їх цукристість різко знижується.

Найкращі урожаї кавун дає на територіях, які розміщені поряд із морем, лиманами, великими річками та озерами. Постійне переміщення вологих повітряних мас створює оптимальні умови для формування урожаю.

Густина та схема посіву залежать від умов вирощування, регіону, сорту та ін. В середньому роз-

раховують посадки таким чином: на 1 рослину припадає 1-2 кв. м землі. Загущення посівів значно зменшує врожайність внаслідок переплетіння огудин та конкуренції за сонячне світло. Однак, зрідження посівів призводить до нераціонального використання землі й зусиль на боротьбу із бур'янами.

Основний догляд за кавунами полягає в рихленні ґрунту, боротьбі з бур'янами, захисті від шкідників та хвороб.

ПІДЖИВЛЕННЯ

Для кавунів ідеальним способом підживлення є позакореневе, що пояснюється особливістю листя та глибоким заляганням кореневої системи.

Найважливішими елементами, нестачу яких може відчувати кавун, є фосфор, калій та бор. Азот можна вносити лише на початкових стадіях розвитку (до появи зав'язі), інакше він накопичуватиметься в ягодах у вигляді нітратів. Фосфор вносять на стадіях від 3-4 справжніх листків (фаза шатрика) до початку цвітіння. Він необхідний для розвитку потужної кореневої системи, формування огудин та квіток. Нестача фосфору призводить до слабого розвитку рослини кавуна та утворення чоловічих квіток, які не утворюють зав'язі.

Бакова суміш **Rost® Концентрат 15.7.7** та **Хелатин® Фосфор+Калій** працює не лише як добриво. Вона є стимулятором росту, посилює проникання розчину в листя. Наявність азоту до початку цвітіння зумовлена необхідністю кавуну наростити велику вегетативну масу, яка буде здатна забезпечити налив, досягання та накопичення цукру ягодами. Фосфор та калій використовуються рослиною для формування квіток й імунітету. Гумат калію, який є основою **Rost® Концентрат**, значно активує обмінні процеси рослини, пришвидшує їх транспортування в рослині, посилює поглинання елементів живлення з ґрунту.

В момент початку цвітіння фосфорне добриво замінюють на борне, дефіцит якого призводить до недостатнього запилення та зав'язування кавуна. **Хелатин® Бор** є значно ефективнішим за традиційну борну кислоту. Хелатні форми мікроелементів легше та в більшому обсязі проникають в рослини, швидше починають взаємодіяти всередині клітин.

В момент наливу та досягання кавунів рослини потребують великого обсягу калію. Цей період збігається з найбільшою літньою спекою, коли запаси вологи в ґрунті є надзвичайно низьким та поглинання розчинених речовин мінімальне. Тому потрібне позакореневе підживлення. **Хелатин® Калій** сприяє отриманню рівномірних та достиглих плодів. Обробку необхідно робити після досягання зав'язу розміру кулака та більше, а припинити не пізніше, ніж за тиждень до збирання кавунів.

Через необхідність посіву в пізні строки, від швидкості проростання значною мірою залежить здатність рослини сформуватись до настання посухи. Тому перед посівом насіння кавунів бажано обробити препаратами, які стимулюють проростання та ріст рослин на початкових стадіях розвитку. Одним із таких є **Rival®** - препарат на основі поліетиленгліколей, гумату калію, бурштинової кислоти. Обробка препаратом забезпечує підвищення сили проростання та стимулює розвиток кореневої системи й перших листків рослини.

ЗАХИСТ

Основною агротехнічною операцією по догляду за кавунами є боротьба із бур'янами, які при активному розвитку затіняють огудини, конкурують за ґрунтову та повітряну вологу. Внаслідок цього рослини кавунів погано розвиваються, формують невеликі ягоди з низьким рівнем цукристості. Боротьбу можна проводити механічними або хімічними засобами із застосуванням гербіцидів. Проте незначна наявність розріджених бур'янів в середині літа може захистити кавуни від надмірної кількості сонячних променів.

Головними шкідниками кавуну є: озима совка, дротяник, баштанна попелиця та павутинний кліщ. Озима совка та дротяник наносять шкоду сходою, з'їдаючи їх коріння та підгризаючи стебло. Ефективним засобом боротьби є протруєння насіння препаратами Актелік® або Актара®.

Баштанна попелиця та павутинний кліщ розвиваються на більш пізніх стадіях – при розвитку огудини. Причому значне поширення цих дрібних

шкідників здатне повністю загальмувати розвиток рослин та знизити врожайність в декілька разів. Серед хімічних заходів ефективним є використання препаратів Актелік® та Актара®. Але на більш пізніх стадіях можна застосовувати не менш ефективний біологічний препарат **Актоцид®**. Його перевагою є діюча речовина біологічного походження – аверсектин С. Вона має як контактну, так і системну дію впродовж 3-7 днів (в залежності від температури повітря). Препаратом можна обробляти рослини за 3 дні до споживання плодів. Для людини він є абсолютно безпечним. При цьому препарат дуже ефективний – за декілька обробок він здатен звільнити від шкідників навіть найбільш уражені рослини. Беззаперечною перевагою є відсутність пристосування комах до дії **Актоцид®**, тому ним можна проводити необмежену кількість обробок впродовж року без втрати ефективності.

Найпоширенішими хворобами є справжня та несправжня борошниста роса, антракноз, біла та чорна гниль. Ефективними проти їх поширення є Квадріс®, Світч та Тіовіт Джет®.

Правильне виконання усіх агротехнічних операцій підживлення й захисту кавунів дає змогу отримати чудовий врожай великих, соковитих та солодких ягід в кінці літа-на початку осені.

ПОЛИВ КВІТІВ ПІД ЧАС ВІДПУСТКИ

Домашнє квітництво вимагає постійного догляду та часто стає причиною того, що власник рослин майже не виїжджає з дому. Насправді проблема поливу вирішується багатьма різними способами, які ми детально розглянемо.

ПІДГОТОВКА ДО ВИПРОБУВАНЬ

Найпростіший спосіб розв'язати проблему поливу – не вигадувати спосіб, а зробити так, щоб вологи вистачило на максимально довгий відпочинок. Залежно від виду, рослина здатна обходитися без води 7-20 днів. За цей час можна відпочити й повернутися.

Якщо вас не буде вдома довше трьох тижнів, без автоматичного поливу не обійтись.

В іншому випадку спробуйте виконати прості дії:

- не підгодовуйте рослину в останні два тижні перед від'їздом – засвоєння добрив вимагає великої кількості вологи;
- за 2-3 дні до від'їзду зріжте всі бутони та квіти, а також значну частку зеленої маси – всі ці частини допомагають випаровувати воду;
- приберіть горщики углиб кімнати – в затінку температура нижча, а отже, випаровування відбувається повільніше;
- якщо горщиків декілька, згрупуйте їх якомога тісніше – пара від однієї квітки може бути використана іншою рослиною;
- безпосередньо перед від'їздом полийте насадження децю інтенсивніше;
- обкладіть горщики вогким мохом.

Під час нетривалої відсутності господаря цього може вистачити, але якщо їдете надовго чи хочете зайвий раз запевнити себе, що з садом на підвіконні все буде добре, скористайтеся одним із наведених нижче способів.

САМОРОБНА АВТОМАТИЧНА «ПОЇЛКА»

Для її виготовлення потрібна звичайна пластикова пляшка, в якій роблять два невеликі отвори – у дні та кришці. В цю посудину набирають воду та вкопують її в ґрунт кришкою донизу на глибину орієнтовно 2-3 см, якомога ближче до коренів рослини.

При певному розмірі отвору в кришці, земля ніколи не буде занадто вологою, однак і не пересихатиме. Це дієвий метод для тих рослин, які люблять подібні умови. Складність полягає у визначенні оптимального діаметра дірки в кришці – це можна зробити лише експериментальним шляхом. Пробувати краще заздалегідь на горщику без рослини – так ви побачите, наскільки інтенсивно відбувається зволоження при обраному розмірі отвору. Результати експериментів дійсні лише для аналогічних умов температури, вологості, складу ґрунту й обсягу пляшки.

ГІГРОСКОПІЧНА ТКАНИНА

Для тих рослин, що не визнають накопичення води в землі, але полюбляють вологе повітря, підійде спосіб із великою посудиною та мокрою тканиною. Горщики з дренажними отворами розміщують у тазу, ванні чи іншій подібній ємності. Її попередньо вистилають будь-якою зволоженою ворсистією тканиною – скажімо, рушниками або шерстяними виробами. Така підкладка утримуватиме вологу доволі довго, випаровуючи її поступово та дозовано. Наявність бортів у спільній посудині ще більше гальмуватиме процес і створить вологий мікроклімат. Запас води в тканині буде доповнено, коли волога від останнього поливу вийде крізь дренажні отвори.

«ТРУБКИ» З ТКАНИНИ

Цей спосіб добре виконує крапельний полив для рослин, яким потрібен постійно зволожений ґрунт. Методика дуже проста: є ємність із водою (краще пляшка з вузьким горлечком для мінімізації випаровування), що стоїть на певному підвищенні. Нижче неї розташовані горщики з домашньою рослинністю, що з'єднані з резервуаром за допомогою тканинних смужок чи ниток. Останні мають бути зробленими з гігроскопічного матеріалу, наприклад, бинта, марлі або шерсті. Подібний «провід» постійно всмоктує в себе воду з ємності. Якщо він дістає до дна, то здатен потроху подавати рідину в горщики під дією сили земного тяжіння до того моменту, поки запаси не скінчаться взагалі.

Досвідчені садівники наголошують, що при різкому підвищенні температури система може зламатися – тканинні смужки просто пересохнуть, не встигнувши віддати воду ґрунту. Вихід у цій ситуації один – робити їх якомога коротшими, щоб пришвидшити потрапляння рідини в місце призначення.

ГІДРОГЕЛЬ

У плані витрат цей спосіб постійного зволоження землі є відносно дорогим, але на його дієвість ніхто не скаржиться. Сам гідрогель – це полімер із високою гігроскопічністю у вигляді декоративних кульок. Квіти часто ставлять у нього замість води, а дехто з садівників навіть вирощує там рослини, використовуючи в ролі ґрунту. Це суттєво зменшує потребу в необхідному зволоженні.

Його корисні властивості під час відпустки використовують у наступний спосіб: шар кульок просто викладають поверх шару землі, зверху накриваючи мохом, що забезпечує подвійний захист від швидкого пересихання ґрунту. Якщо коренева система рослини не поверхнева, гідрогель можна змішати безпосередньо з верхніми шарами ґрунтової суміші.

КЕРАМЗИТ

Ще один матеріал, що має подібні до гідрогельових кульок властивості. Ці пористі камінці чудово утримують вологу, віддаючи її поступово та повільно. Вони забезпечують тривалий крапельний полив, необхідний для рослин, що люблять постійну зволоженість.

Використовувати керамзит можна так само, як і гідрогель: намочити та викласти поверх ґрунтової суміші, прикривши згори мохом для захисту від випаровування в атмосферу. При цьому для рослин у глиняних горщиках є навіть більш дієвий спосіб застосування керамзиту. Річ у тому, що глина сама по собі здатна пропускати вологу. Тому глиняний посуд із квітами ставлять у пластикові ємності, а проміжки між стінками заповнюють мокрими камінцями, які «обіймають» рослину майже з усіх боків, а не лише зверху, тому можуть віддати їй більше вологи.

КАПІЛЯРНИЙ МАТ

Черговий варіант гігроскопічного матеріалу, який передбачає надзвичайно просте використання. Синтетичний виріб зовні схожий на повстяний, однак здатен увібрати в себе значно більше води. Потрібно лише намочити мат, розкласти його на рівній поверхні та встановити на нього горщики з квітами.

Випаровування мінімальне, але йому властиво рівномірно розподіляти вологу всередині себе. У місці встановлення горщика вага тисне на мат і там проступає вода, яка через дренажні отвори потроху зволожує ґрунт. Використання капілярного мату доцільне при великій кількості однакових або подібних рослин, для яких він створюватиме рівнозначні умови. Матеріал рівномірно зволожений в усіх місцях. Щоб рідина не витрачалася на підлогу чи стіл, під мат підкладають спеціальні піддони та таці з водонепроникного матеріалу або підстеляють плівку.

АВТОПОЛИВ, АБО «РОЗУМНИЙ ГОРЩИК»

Ця технологія з'явилася на ринку відносно недавно та коштує дорожче будь-якого з вищезазначених конкурентів, зате у кращих традиціях цифрової ери розв'язує одвічну проблему рослин і відпустки. Система складається з резервуара для води, трубок, які з'єднують його з горщиком, та панелі керування, що задає бажаний режим поливу з інтервалами та кількістю вологи для кожного разу.

Враховуючи гнучкість налаштувань, такий варіант є універсальним, оскільки підходить для всіх типів рослин, і є єдиним рішенням для тих квітів, що люблять не постійну зволоженість, а порівняно рідкісні поливи при загалом сухому ґрунті. Втім, йому ж властиві специфічні ризики. Крім небезпечного для всіх зазначених способів вичерпання водних запасів, слід остерігатися також вимкнення електроенергії, зниження рівня заряду батарейок чи звичайної поломки механізму, який залежить не лише від законів фізики.

ХВОРОБИ ТОМАТІВ

Однією із найбільш поширених овочевих культур в Україні є томати. Не дивлячись на те, що Україна не є їх Батьківщиною, хвороби набули широкого розповсюдження. Захворювання овочевих культур здатні знищити майже весь врожай, тому захист рослин є однією із ключових задач овочівників.

ФІТОФТОРОЗ

Це захворювання є найбільш поширеним та відомим. Хвороба вражає рослини при вирощуванні як у відкритому, так і закритому ґрунті. На стеблах та листі з'являються коричневі плями. На їх нижньому боці утворюється білий наліт. На плодах з'являються бурі плями. Розповсюдженню хвороби сприяє висока вологість та перепади температури. Найбільшого поширення фітофтороз набув саме в зоні помірного клімату, яка відзначається такими умовами.

Хвороба починається на нижньому листі, що торкається землі, поступово поширюється по всій рослині. Зелені та бурі плоди починають покриватися темними плямами від плодоніжки, роблячи томати непридатними для споживання.

Починає розвиватись фітофтора при температурі +20 °C та вологості вищій за 76%. Окремі стадії розвитку можуть протікати при +12...+16 °C. При підвищенні температури повітря понад +26 °C та зниженні вологості повітря, розвиток хвороби загальмовується. Але повністю зупинити фітофтороз на зараженій рослині здатні навіть не всі хімічні засоби захисту.

Внаслідок хвороби рослини томатів втрачають асиміляційну поверхню, а вже сформовані плоди гнивають. Особливо великої шкоди захворювання завдає у пливкових теплицях та відкритому ґрунті за умови високої вологості.

Найбільш ефективними вважаються Ридоміл® Голд та Квадріс®.

До агротехнічних заходів, які здатні зменшити ймовірність поширення фітофторозу, належать: вирощування стійких до хвороби сортів, активне провітрювання теплиць, знищення густої забур'яненості, що втримує вологу.

СЕПТОРІОЗ

Септоріоз зазвичай уражує листя, набагато рідше – черешки та стебла. До характерних симптомів належить поява брудно-білих плям з темними краями. Розвиток септоріозу може початися на стадії розсади або вже у відкритому полі. Найбільше вражаються ослаблені стресами або поганим живленням рослини. Хвороба виявляється появою невеликих, а чисельних малих плям на поверхні листя. На пізніх стадіях розвитку на поверхні білого нальоту з'являються чорні крапки, з яких розповсюджуються спори захворювання, а неуражені ділянки листа жовтіють. Зазвичай септоріоз починає поширюватись з нижніх листків.

Збудники можуть знаходитись навіть у рештках бур'янів. Оптимальними умовами розвитку є висока вологість за температури +20...+25 °C, але розвивається хвороба в діапазоні +15...+27 °C.

Найбільш небезпечним септоріоз є на ранніх стадіях, коли відмирання листових пластинок затримує розвиток рослин та знижує врожайність.

Ефективними хімічними засобами боротьби із септоріозом є Тілт® Турбо та Квадріс®.

Серед агротехнічних заходів: знищення рослинних решток, вирощування стійких сортів, глибока перекопка, достатнє живлення та підтримка оптимальної вологості повітря у теплицях.

ФОМОЗ

Фомоз вражає всі надземні органи рослин та особливо - листя. На ньому з'являються темні плями темно-коричневого або чорного кольорів із жовтим обрамленням. Плями поступово збільшуються та починають поширювати спори. Вони призводять до зараження інших рослин. Плоди поступово покриваються водянистими плямами, які поступово розширюються. Всередині уражені плоди покриваються білим міцелієм. З часом шкірка плоду лопається, вміст плоду витікає та загниває. Характерною особливістю фомозу є початок утворення плям на плодах з нижнього боку.

Загалом, ознаки фомозу нагадують ознаки захворювання томатів альтернаріозом та бурою плямистістю.

Хвороба зимує на рослинних рештках, у ґрунті, в насінні. В організм рослини потрапляє через пошкодження – при пасинкуванні, об'їданні комахами, розтріскуванні. Оптимальними умовами розвитку фомозу є наявність крапель на поверхні рослини, температура близько +20 °С. Патоген швидко поширюється за умови азотного та фосфорного дефіциту у рослин. Зазвичай, широкого поширення набуває в кінці сезону.

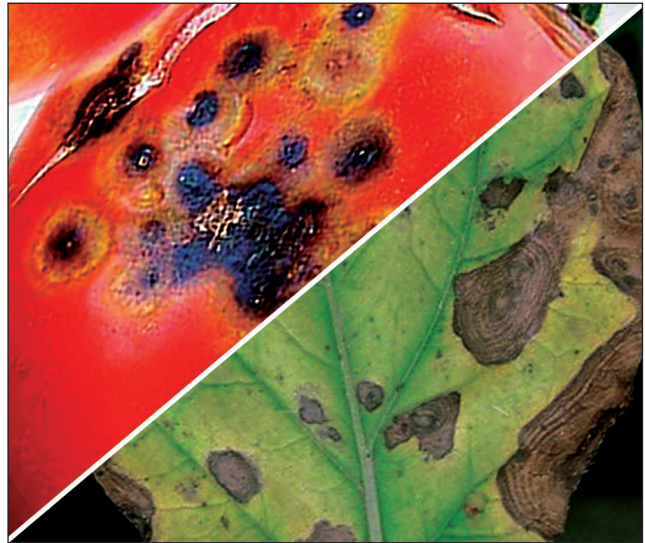
Основна шкода полягає у відмиранні листкових пластинок, пошкодженні плодів або втраті їх транспортабельності.

Серед фунгіцидів ефективними є: Ридоміл® Голд, Квадріс® та Скор®.

Серед агротехнічних заходів, які зменшують ризик появи захворювання, можна зазначити такі: відмова від вирощування томатів на одному місці

впродовж декількох років, мінімізація пошкоджень рослини, видалення бур'янів впродовж року та рослинних решток в кінці сезону, підтримка високої родючості ґрунту.

АЛЬТЕРНАРІОЗ

Альтернаріоз поширений на помідорах як у відкритому, так і закритому ґрунті. Ознаки захворювання виявляються на всіх надземних органах рослини. Першими з'являються темно-коричневі плями з концентричними колами на листі. Пізніше на плодах утворюються темно-коричневі плями, які збільшуються в розмірах залежно від розвитку інфекції. На розсаді хвороба розвивається у випадку, якщо вона була невчасно висаджена або витягнулась.

Альтернаріоз поширюється із рослинних решток та верхнього шару ґрунту. Оптимальними умовами розвитку є температура +13...+16 °С за вологої погоди та чергуванні вологих та сухих днів. Поширюється в більш ранні строки, ніж фітофтороз. При захворюванні томатів альтернаріозом, розвиток рослин затримується, знижується врожайність та втрачаються товарні якості плодів.

Високу ефективність захисту рослин від альтернаріозу серед хімічних засобів мають: Ридоміл® Голд, Квадріс® та Скор®.

Агротехнічно зменшити можливість ураження захворюванням можна дотриманням сівозміни, підтримкою оптимального водно-повітряного режиму при вирощуванні в теплицях та використанні стійких до альтернаріозу сортів.

ЗАГАЛЬНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ПО ЗАХИСТУ РОСЛИН

Грибкові та бактеріальні хвороби за сприятливих умов поширюються настільки швидко, що знищують їх та зупинити розвиток надзвичайно складно.

Набагато ефективнішим і простішим є запобігання й профілактика захворювань. Обробку засобами захисту слід починати зі стадії насіння, знищуючи збудників на поверхні та в зародку насіння. Подальші обробки варто починати з моменту розсади, припиняти незадовго до досягання плодів. Причому варто пам'ятати, що ефективним є застосування одного препарату не більше 2-3 раз впродовж вегетаційного сезону. Тому доведеться використовувати 2-3 препарати на основі різних діючих речовин.

Крім захисту необхідно забезпечити томати від хвороб шляхом утворення максимально сприятливих для рослин та несприятливих для збудників умов вирощування. Полив потрібно проводити так, щоб вода не потрапляла на поверхню листя та стебла. Посадки мають бути добре провітрюваними для уникнення накопичення вологи. За необхідності слід видаляти зайве листя та те, яке торкається поверхні ґрунту.

Томати потребують повноцінного живлення. Ослаблені рослини мають слабкий імунітет і стають вразливими для хвороб. Важливим внеском в отримання урожаю є правильний підбір стійких сортів.

ЛАВРОВИШНЯ: КОРИСНА КРАСА У ВАШОМУ САДУ

Лавровишня – вічнозелений кущ, плоди якого мають попит і в народній медицині, і в кулінарії, і у виноробстві. Крім того, це ще й чудова декоративна рослина, що заслуговує більш детальної уваги садівників.

ОПИС

Лавровишня належить до родини Розових. Вважається, що її батьківщина – західний Кавказ, однак, сьогодні її можна зустріти в природних умовах в зоні помірного клімату Європи та Азії далеко за межами регіону. Всупереч назві, лавровишня насправді не є гібридом – просто ягоди в неї схожі на вишні, тоді як листя нагадує лаврове.

Цей кущ є багаторічним, може сягати до 10 метрів у висоту. Рослина характеризується довгими коренями, а також злегка пухнастими зеленими гілками, що вкриті темно-зеленим листям.

Лавровишня квітне свічкоподібними білуватими кистями. Це відбувається у квітні-травні, але не раніше, ніж кущику виповниться чотири роки. Квіти гарно виглядають та пахнуть. Після цвітіння рослина дає врожай ягід-кістянок, які дійсно схожі на вишні, хоча, в залежності від сорту, можуть бути не лише червоними, а й рожевими чи навіть білими. Загальна маса врожаю сягає 120 кг, але слід пам'ятати, що їстівна м'якоть плодів не мусить вводити в оману – кісточки, листя та кора для людини є отруйними.

ВИДИ

Існує не менше чотирьохсот різновидів лавровишні, проте широке поширення здобули лише три.

- Португальська лавровишня відома красивим яйцеподібним листям загостреної форми з червоними черешками. Вид відрізняється вкрай повільним ростом, пізно цвіте – аж у липні. Темно-червоні ягоди додають рослині ще більшої декоративності.

- Лузітанський різновид порівняно малий – його висота не перевищує 5 метрів. Цей вид теж росте повільно, а ще він дуже примхливий до вологи – її не має бути ні замало, ні забагато. В наших умовах ця рослина не зможе перезимувати без укриття, зате вона найкраще витримує формування обрізкою.

- Лікарську лавровишню можна вважати карликовою – вона не буває вищою за 3 метри. Однак, рослина краще відома завдяки здатності витримувати морози, швидкості росту та рясному врожаю. Єдина примха кущика – він любить лише вапняні та пе-

регнійно-карбонатні ґрунти, а також суглинок. Натомість чудово виглядає, дає вкрай корисні плоди.

СПОСОБИ РОЗМНОЖЕННЯ

Лавровишня розмножується трьома способами, кожен із яких має певні особливості.

- Насіння рослини вкрай небажано зберігати. Щойно зібраний матеріал негайно висаджують в контейнер на глибину 1 см. Посудину накривають плівкою та ставлять у холодильник на 2-3 місяці. Потім дістають та лишають при кімнатній температурі для подальшого пророщування. Навесні юні ростки висаджують на постійне місце. Бажаємо робити це якомога раніше – без розгалуженої кореневої системи кущик приживається швидше.

- Розмноження черешками передбачає заготовлення матеріалу наприкінці червня. Черешки довжиною 10-12 см очищають від листя, висаджують у суміш торфу (або перегною) та річково-го піску на глибину 3 см. Горщики з обов'язковим дренажним шаром на дні ставлять у теплиці та забезпечують рівномірний полив (у спеку – раз на 2-3 години). За фактом формування кореневої системи молодь розсаджують в індивідуальні горщики на цілий рік і лише наступної осені висаджують у сад.

- Дугоподібними відводками лавровишня розмножується аналогічно до інших рослин – гілку пригинають до землі та присипають ґрунтом, поки вона не випустить корені, а потім відрізають нову рослину і пересаджують. Можна використати вертикальні відводки – наприкінці осені чи на початку весни старе дерево зрізають, а на короткому пеньку навесні з'являються молоді паго-ни. Їх проріджують, л и ш а ю ч и н а й -

сильніші. Коли висота пагонів сягає 20 см, їх присипають ґрунтом майже повністю та починають поливати. До осені вони пускають коріння. Тоді молоді кущики можна буде висаджувати.

ПОСАДКА

Молодь лавровишні можна вирощувати спочатку вдома чи в теплиці, лише потім перемістивши в сад. Ідеальні умови для неї – це гарне освітлення без прямого сонячного проміння та за відсутності протягів. Оптимальна температура для росту – 20-24°C, тому навіть кімнатні екземпляри влітку виносять на балкон.

Найкращий ґрунт – пухкий, не перекислений, доволі плодючий. Можна придбати крамничний ґрунт для квітів, а можна самостійно змішати в рівних пропорціях листову землю, перегній, торф і коров'як. Дренажний шар на дні є обов'язковим.

Висадка у відкритий ґрунт здійснюється або на початку весни, або наприкінці осені. Земля перед цим має бути попередньо розпушена, туди слід внести добрива для квітучих кущів. Розміри ямки становлять 80 на 80 см, саджанець опускають у неї, не заглиблюючи кореневу шийку повністю. Відразу після висадки ґрунт утрамбовують і щедро поливають.

ДОГЛЯД

Взимку деревце поливають двічі на місяць. В період активного росту частоту збільшують удвічі, стежачи, щоб земля не висихала, однак, без заболочування. Улітку варто також обризувати рослину зранку та ввечері.

З квітня по вересень лавровишню слід щомісячно підгодовувати мінеральними та органічними добривами у розрахунок 5-8 кг на 1 кв. м. Важливо знати міру азотних добрив – якщо їх буде забагато, особливо в кінці осені, рослина не витримає холодів.

Для декоративності деревцю потрібна регулярна обрізка. Її здійснюють наприкінці зими. Для живих огорож ця процедура актуальна навес-

ні й наприкінці літа. У травні та вересні здійснюють ще й санітарну обрізку, видаляючи хворі й слабкі гілки. Для цієї мети краще використовувати секатор, оскільки ножиці шкодять здоров'ю гілок.

ХВОРОБИ ТА ШКІДНИКИ

Листя й кора лавровишні отруйні не лише для людини – з цієї причини більшість ворогів оминають кущик. З хвороб небезпеку становить хіба борошниста роса, що виникає завдяки надмірному зволоженню. При її появі слід відрегулювати полив та обробити уражені місця засобами на основі сірки.

Зі шкідників зрідка турбують лише щитівка та борошнистий червець – з ними борються спеціальними інсектицидами.

КОРИСНІ ВЛАСТИВОСТІ

Лавровишня здавна відома своїми цілющими властивостями. На Кавказі особливо популярними є її листки, багаті ефірними оліями, дубильними речовинами та флавоноїдами, які разом забезпечують знеболювальну, протизапальну, заспокійливу дію.

Найчастіше сфери застосування наступні:

- лікування захворювань нервової системи, надмірного збудження, депресії, дратівливості;
- як додатковий засіб при деяких формах туберкульозу;
- для лікування кашлю та захворювань дихальних шляхів;
- при хворобах серцево-судинної системи, зокрема, аритмії й аневризмі;
- як додатковий препарат при лікуванні раку шийки матки, запалень яєчників;
- при лікуванні геморою та запалення очної оболонки.

Для лікувальних цілей використовують листя і подрібнені кісточки, однак, слід пам'ятати, що ці частини деревця є отруйними й дуже небезпечними. Типова реакція організму на них – алергія, блювота, головний біль та сильні перепади артеріального тиску. Не рекомендується займатися самолікуванням лавровишнею, навіть якщо ви вважаєте себе досвідченим знавцем народної медицини. В будь-якому разі слід попередньо проконсультуватися зі своїм лікарем.

БІОЛОГІЧНИЙ ІНСЕКТИЦИД Актоцид®

Основою препарату є біологічна речовина – аверсектин С

**ЗАХИСТ ВІД ШИРОКОГО СПЕКТРУ ШКІДНИКІВ:
ПОПЕЛИЦЬ, КОПОРАДСЬКОГО ЖУКА, БІЛОКРИЛОК,
СОВОК, ТРИПСІВ, ЛИСТОВІЙОК, ПЛОДОЖЕРОК,
КЛІШІВ, КВІТКОЇДІВ, ДОВГОНОСИКІВ**

- **КОНТАКТНО-СИСТЕМНИЙ** - викликає загибель при потраплянні препарату на комаху або при споживанні нею обробленої рослини
- **НЕ ВИКЛИКАЄ ПРИСТОСУВАННЯ** комах до препарату (резистентності)
- **БІОЛОГІЧНИЙ** - можна проводити обробку за 3 дні до споживання
- **ШИРОКИЙ СПЕКТР** - застосовується проти багатьох видів комах
- **НЕ ШКОДИТЬ БДЖОПАМ ТА ДЖМЕЛЯМ**, крім випадків потраплення на них препарату безпосередньо під час обробки

Норма витрати препарату:

**30-90 мл/10 л води
(в залежності від виду шкідників)**

You Tube

www.youtube.com/ТДКиссон

facebook

www.facebook.com/kissonagro

www.kisson-agro.com.ua

agrostyle.info@gmail.com